

Flora Leskovika, 1

Novica Ranđelović¹, Danijela Avramović², Vera Đorđević³, Ana Lilić⁴

¹*Prirodno-matematički fakultet, Niš;*

²*Fakultet zaštite na radu, Niš*

³*Ministarstvo prosvete i sporta, Beograd*

⁴*Osnovna škola „Ljupče Nikolić“, Aleksinac*

Abstract:

Ranđelović, N., Avramović, D., Đorđević, V., Lilić, A.: Flora of Mt. Leskovik, 1. Proceeding of the 8th Symposium on Flora of Southeastern Serbia and Neighbouring Regions, Niš, 2005.

In this paper are presented the first contribution of flora of mountain Leskovik near Aleksinac town in eastern Serbia.

Key words: flora, horology.

Uvod

Po mnogima, Leskovik (1174 m) je najzapadniji ogranak Sokobanjske planine Ozren, a mnogi ga smatraju zasebnom planinom. Čini jugozapadni obod Sokobanjske kotline. O vegetaciji ovih planina (Ozren, Devica i Leskovik) pisao je N. Diklić (1976.), dok je flora ovih masiva sporadično istraživana. Leskovik smo istraživali 2003. do 2006. godine i tom prilikom konstantovali nekoliko stotina vrsta među kojima je jedan broj retkih i endemičnih kao što su: *Achillea clypeolata*, *Achillea serbica*, *Cephalaria uralensis* (?), *Centaurea atropurpurea*, *Diathus petraeus*, *Festuca panciciana*, *Iris reichenbachii*, *Pedicularis comosa*, *Seseli rigidum*, *Satureja kitaibelii* i dr. U radu će biti obrađena flora vaskularnih biljaka Leskovika prikupljena tokom ovih istraživanja. Ovo nije konačan popis biljnih vrsta.

Proučavajući floru Istočne Srbije uverili smo se da je ovo područje veoma bogato biljnim svetom. Svaka planina za sebe u sistemu Balkanida je priča za sebe. Ovom prilikom smo se obreli na Leskovik koga smo želeli da izbliza posmatramo i divimo se njegovim lepotama. Nismo se prevarili u tome. Sreli smo veoma interesantan biljni svet koji

naseljava ovaj masiv od podnožja do vrha, koji se sakrio u njegovim klisurama i kanjonima, uvalama i bregovima, kamenjarima i livadama tako da je činio jedan mozaik koji istraživači mogu samo poželeti. Od Lipovca, gde nam je bilo polazište kretali smo se kroz različite fitocenoze do vrha i beležili i sakupljali kalcifilnu floru ovog mozaika. Često smo se peli i preko Crne Bare i imali naporan uspon preko kamenjara na severnoj strani i bukove šume do vrha. Uvek nas je čekao neki novitet za floru ovog kraja.

Materijal i metode

Terenska istraživanja florističkog sastava Leskovika, u Istočnoj Srbiji vršeno je u periodu od 2003 do 2005. godine. Istraživanje je naintentivnije bilo u 2005. godini kada je praćena prolećna i letnja flora u intervalima od po 15 dana. Planina je istraživana od podnožja do vrha u više navrata jugozapadna i zapadna strana.

Determinacija materijala vršena je pomoću ključeva: Flora Evrope (Tutin et al. 1964-1980), Flora Srbije (Josifović, 1970-1977., Sarić, 1986.), Flora Bugarske (Jordanov, 1963-1983., Velčev, 1989.), i dr. Materijal je prikupljan od

podnožja pored Svetistefanske reke, sa stena i livada i kroz šumu. Materijal sa ovih istraživanja smešten je u herbarskoj zbirci *Herbarium Moesiacum Doljevac* (HMD).

Analizom vaskolarne flore Leskovika i to zapadnog i jugozapadnog dela, konstatovali smo 328 biljnih vrsta. Biljne vrste su date u pregledu flore Leskovika za svaku biljnu vrstu prikazan je životni oblik i florni element (**Tab. 1**).

Rezultati i diskusija

Tabela 1. Pregled flore Leskovika, životnih oblika i flornih elemenata

	Vrsta	Životni oblik	Florni element
1	<i>Acanthus balcanicus</i> Hyew. et Rich.	H	endemit
2	<i>Acer campestre</i> L.	P	subsrednjeevropski
3	<i>Acer monspessulanum</i> L.	P	južnoevropski (tercijerni endemorelikt)
4	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	P	srednjeevropski
5	<i>Achillea crimifolia</i> W. K.	H	submezijskosubpanonski
6	<i>Achillea millefolium</i> L.	H	evroazijski
7	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy.	T/H	subpontski
8	<i>Acinos hungaricus</i> (Simon) Schihc	H	balkanskoeuksinski
9	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	H	subkosmopolit
10	<i>Agropyrum cristatum</i> (Schreb) P.B.	H	evroazijski
11	<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swing.	P	evroazijski
12	<i>Alliaria officinalis</i> Andz.	T/H	subsrednjeevropski
13	<i>Allium cupanii</i> Raf.	G	istočnosubmediteranski
14	<i>Allium flavum</i> L.	G	pont.centralnoazijskosubmedit.
15	<i>Allium scorodoprasum</i> L.	G	srednjeevropskoazijski
16	<i>Althaea rosea</i> (L.) Cav.	T/H	kosmopolitski
17	<i>Alyssum murale</i> W. K.	H	pontski
18	<i>Alyssum saxatile</i> L.	Ch	kalabriskoejskoilirskobalk.karp.(zap.pont.)bohemijski
19	<i>Amygdalus nana</i> L.	H	srednjeevropskokavkaskosibirski
20	<i>Anemone nemorosa</i> L.	G	cirkumpolarni
21	<i>Anemone renunculoides</i> L.	G	subsrednjeevropski
22	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	H	subevropski
23	<i>Arabis hirsuta</i> (L.) Scop.	H	cirkumpolarni
24	<i>Arabis turrata</i> L.	H	južnoevropskomediteranski
25	<i>Arctium lappa</i> L.	H	evroazijski
26	<i>Aremonia agrimonoides</i> (L.) DC	H	istočnomediteranski
27	<i>Aristolochia clematitis</i> L.	G	submediteranski
28	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Mert. et Koch.	H	subsrednjeevropski
29	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	H	cirkumpolarni
30	<i>Arum maculatum</i> L.	G	evroazijski
31	<i>Asarum europaeum</i> L.	G	evroazijski
32	<i>Asparagus tenuifolius</i> Lam.	G	evroazijski
33	<i>Asperula odorata</i> L.	G	subsrednjeevropski
34	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	H	kosmopolitski
35	<i>Ballota nigra</i> L.	H	subpontski
36	<i>Bellis perennis</i> L.	H	subsrednjeevropski
37	<i>Berula erecta</i> (Hud.) Cov.	H	cirkumborealni
38	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) P. B.	H	evroazijski
39	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) P.B.	H	evroazijski
40	<i>Bromus mollis</i> L.	T	submediteranski
41	<i>Bromus sterilis</i> L.	T	evropskosibirski
42	<i>Calamintha sylvatica</i> Briqu.	H	submediteranski
43	<i>Calamintha vulgaris</i> (L.) Druce	H	cirkumpolarni
44	<i>Calepina irregularis</i> (Asso) Thell.	T	mediteranskoorientalnopontski
45	<i>Campanula bononiensis</i> L.	H	subjužnosibirski
46	<i>Campanula lingulata</i> W. K.	T/H	subbalkanskojužnoapninski
47	<i>Campanula persicifolia</i> L.	H	evropski
48	<i>Campanula trachelium</i> L.	H	evroazijski
49	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	T	kosmopolitski
50	<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Grantz	H	evropski
51	<i>Cardamine graeca</i> L.	T	mediteranski
52	<i>Cardamine impatiens</i> L.	T	evroazijski
53	<i>Carduus acanthoides</i> L.	H	subsrednjeevropski
54	<i>Carex caryophylla</i> La Tour.	H	evropski
55	<i>Carex humilis</i> Leyser	H	subjužnosibirski
56	<i>Carlina vulgaris</i> L.	T	evropski
57	<i>Carpinus betulus</i> L.	P	subsrednjeevropski
58	<i>Carpinus orientalis</i> Mill.	P	pontski

59	<i>Centaurea atropurpurea</i> W. et K.	H	južnoevropski
60	<i>Centaurea nyssana</i> Petrović	G	endemit
61	<i>Centaurea triumfettii</i> All.	H	subsrednjeevropski
62	<i>Cephalanthera alba</i> (Cr.) Simk	G	mediteranskosubmediteranskocentralnoevropski
63	<i>Cerastium banaticum</i> (Roch.) Heuff.	H	karpatskobalkanski
64	<i>Cerastium brachypetalum</i> Ders.	T	subatlanskosubmediteranski
65	<i>Ceterach officinarum</i> D.C.	H	evroazijski
66	<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link.	Ch	evropskomediteranskozapadnoazijski
67	<i>Chammomila recicuta</i> L.	T	kosmopolitski
68	<i>Chelidonium majus</i> L.	T	mediteranskopontskosrednjeevropski
69	<i>Chrysanthemum corymbosum</i> L.	H	pontskosubmediteranski
70	<i>Cichorium intybus</i> L.	H	subevropski
71	<i>Clematis vitalba</i> L.	S	subsrednjeevropski
72	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	H	srednjeevropskomediteranskisubmediteranskopontski
73	<i>Cornus mas</i> L.	P	pontskosubmediteranski
74	<i>Coronilla varia</i> L.	H	subpontski
75	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schw. et K.	G	južnoistočnoevropskozapadnoazijski
76	<i>Corydalis solida</i> (L.) Sw.	G	subsrednjeevropski
77	<i>Corylus avellana</i> L.	P	subsrednjeevropski
78	<i>Corylus colurna</i> L.	P	južnoevropskoazijski
79	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	P	južnoevropskomediteranskosubmediteranski
80	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	P	srednjeevropskomediteranskosubmediteranskopontski
81	<i>Crocus adami</i> Gay	G	mezijski endemit
82	<i>Crucianella latifolia</i> L.	H	submediteranski
83	<i>Cruciata pedemontana</i> (Bell.) Ehrend.	T	submediteranski
84	<i>Cyclamen linearifolium</i> L.	G	evropski
85	<i>Cynanchum vincetoxicum</i> (L.) Pers.	H	evropskomediteranskozapadnoazijski
86	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	H	evropsko mediteranski
87	<i>Cynosurus echinatus</i> L.	T	subatlanskosubmediteranskojužnosubatlanski
88	<i>Cytisus procumbens</i> (W. K.) Spreng.	Ch	ilirskobalkanskojužnokarpatki
89	<i>Cytisus supinus</i> (L.) Link.	Ch	submediteranskopontskojužnosubatlanski
90	<i>Dactylis glomerata</i> L.	H	subevropski
91	<i>Daphne mezereum</i> L.	Ch	evropskokavkaskosibirski
92	<i>Datura stramonium</i> L.	T	kosmopolitski
93	<i>Delphinium fissum</i> W. K.	G	pontskosubmediteranski
94	<i>Dianthus petraeus</i> W. K.	H	submezijski
95	<i>Dianthus pontederiae</i> Kerm.	H	subpanonski
96	<i>Dictamnus albus</i> L.	Ch	evropskojužnosibirski
97	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	H	balkanskopontski
98	<i>Doronicum caucasicum</i> M.Bieb.	H	subbalkanskokavkaski
99	<i>Draba lasiocarpa</i> Roch.	H	alpskokarpatki
100	<i>Draba muralis</i> L.	T	subsrednjeevropski
101	<i>Draba verna</i> L.	T	cirkumholarktički
102	<i>Epilobium montanum</i> L.	H	evroazijski
103	<i>Equisetum arvense</i> L.	G	cirkumholarktički
104	<i>Erigeron canadensis</i> L.	T	severnoamerički
105	<i>Erodium cicutarium</i> L. L' Her.	T	kosmopolitski
106	<i>Eryngium campestre</i> L.	H	evropskomediteranski
107	<i>Eryngium serbicum</i> Pančić	H	endemit
108	<i>Erysimum diffusum</i> Ehrh.	T/H	subpontskosubmediteranski
109	<i>Erythronium dens-canis</i> L.	G	južnoevropskojužnosibirski
110	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	H	evropskomediteranskozapadnoazijski
111	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	H	subatlanskosubmediteranski
112	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	H	evropski
113	<i>Euphorbia graeca</i> Boiss. & Spruner	T	južnoevropski
114	<i>Euphorbia polychroma</i> Kern.	H	istočnojužnoistočnoevropski
115	<i>Euphorbia salicifolia</i> Host.	H	evropskosibirski
116	<i>Evonymus europaeus</i> L.	P	subsrednjeevropski
117	<i>Evonymus verrucosus</i> Scop.	P	subsrednjeevropski
118	<i>Fagus moesiaca</i> (K. Maly) Szcz.	P	endemit
119	<i>Festuca heterophylla</i> Lam.	H	evropski
120	<i>Filipendula vulgaris</i> (Ten.) Gren.	H	evropski
121	<i>Fragaria vesca</i> L.	H	kosmopolitski
122	<i>Fraxinus ornus</i> L.	P	submediteranski
123	<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker-Gawl.	G	evropskosibirski
124	<i>Galanthus nivalis</i> L.	G	evropskomediteranskozapadnoazijski
125	<i>Galega officinalis</i> L.	H	submediteranski
126	<i>Galium aparine</i> L.	ST	kosmopolitski
127	<i>Galium sylvaticum</i> L.	H	centralnoevropski
128	<i>Genista tinctoria</i> L.	Ch	pontskomediteranski
129	<i>Geranium lucidum</i> L.	T	evropskomediteranski
130	<i>Geranium macrorrhizum</i> L.	H/G	istočnomediteranski
131	<i>Geranium molle</i> L.	T	evroazijski

132	<i>Geranium robertianum</i> L.	T	subcirkumpolarni
133	<i>Geum urbanum</i> L.	H	evropski
134	<i>Glechoma hederacea</i> L.	H	evroazijski
135	<i>Glechoma hirsuta</i> W. K.	H	pontskosubmediteranski
136	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	G	evroazijski
137	<i>Haynaldia villosa</i> (L.) Schur.	T	južnoevropskoistočnoevropski
138	<i>Hedera helix</i> L.	S	subatlanskosubmediteranski
139	<i>Helianthemum canum</i> (L.) Baumg.	Ch	evropskokavkaski
140	<i>Helleborus odoratus</i> (L.) W. & K. in Willd.	H	srednjeevropski
141	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	G	cirkumborealni
142	<i>Heracleum sphondylium</i> L.	H	srednjeevropski
143	<i>Hieracium murorum</i> L.	H	subsrednjeevropski
144	<i>Hieracium racemosum</i> W. et K.	H	evropskokavkaski
145	<i>Humulus lupulus</i> L.	ST	evropskokavkaski
146	<i>Hyacinthella leucophaea</i> (Stev) Schur. var. <i>leucophaea</i> s.l.	G	južnoevroazijski
147	<i>Hyacinthella leucophaea</i> (Stev) Schur. var. <i>rumelica</i> (Vel.) Hayek	G	južnoevroazijski
148	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	T	evroazijski
149	<i>Hypericum acutum</i> Moench.	H	submediteranski
150	<i>Hypericum boissieri</i> Petrović	H	endemit
151	<i>Hypericum perforatum</i> L.	H	evroazijski
152	<i>Hypericum richerii</i> Vill. (?)	H	južnoevropski
153	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	T	evroazijski
154	<i>Inula conyza</i> D. C.	T/H	submediteranski
155	<i>Inula oculus-hristi</i> L.	H	pontskopanonski
156	<i>Iris reinchebachii</i> Heuff. var. <i>balcana</i> f. <i>bosniaca</i>	G	balkanski
157	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	G	evroazijski
158	<i>Lamium amplexicaule</i> L.	T	paleotemp.
159	<i>Lamium maculatum</i> L.	H	srednjeevropskosubmediteranskopontski
160	<i>Lamium purpureum</i> L.	T	subsrednjeevropski
161	<i>Lapsana communis</i> L.	T/H	subsrednjeevropski
162	<i>Lathraea squamaria</i> L.	G	evroazijski
163	<i>Lathyrus aphaca</i> L.	T	evropskomediteranski
164	<i>Lathyrus nissolia</i> L.	T	evropskomediteranski
165	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	G	evroazijski
166	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	H	evroazijski
167	<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill.	H	evroazijski
168	<i>Lunaria annua</i> L.	H	submediteranski
169	<i>Lunaria rediviva</i> L.	H	evropski
170	<i>Lycopus europaeus</i> L.	H	cirkumborealni
171	<i>Lysimachia punctata</i> L.	H	pontski
172	<i>Lythospermum purpureo-coeruleum</i> L.	H	evroazijski
173	<i>Malva sylvestris</i> L.	H	kosmopolitski
174	<i>Medicago falcata</i> L.	H	evroazijski
175	<i>Medicago lupulina</i> L.	T/H	subevropski
176	<i>Medicago sativa</i> L.	H	subpontskocentralnoazijski
177	<i>Melica ciliata</i> L.	H	evropskomediteranskozapadnoazijski
178	<i>Melica uniflora</i> Retz.	H	srednjeevropski
179	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pallas	H	evroazijski
180	<i>Melissa officinalis</i> L.	H	mediteranskoistočnosubmediteranskoorientalnoturanski
181	<i>Melittis melissophyllum</i> L.	H	centralnoevropski
182	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	H	subsrednjeevropski
183	<i>Mercurialis perennis</i> L.	G	evropskokavkaski
184	<i>Minuartia verna</i> (L.) Hiern.	H	cirkumpolarni
185	<i>Moehringia trinervia</i> (L.) Cloirv.	H/T	evroazijski
186	<i>Morus alba</i> L.	P	evroazijski
187	<i>Morus nigra</i> L.	P	istočnoazijski
188	<i>Muscari racemosum</i> (L.) Mill.	G	mediteranskosubmediteranski
189	<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dumort	H	evropskomediteranskozapadnoazijski
190	<i>Myosotis sparsiflora</i> Mik.	T	evropskokavkaski
191	<i>Nepeta cataria</i> L.	H	istočnomediteranski
192	<i>Ophrys cornuta</i> Stev.	G	evroazijski
193	<i>Orchis purpurea</i> Hudson.	G	evroazijski
194	<i>Orchis ustulata</i> L. f. <i>ustulata</i>	G	subatlanskopontskomediteranski
195	<i>Orchis ustulata</i> L. f. <i>nova alba</i>	G	subatlanskopontskomediteranski
196	<i>Origanum vulgare</i> L.	H	evroazijski
197	<i>Orlaya grandiflora</i> (L.) Hoffm.	T	hercinskopanonskomediteranskosubmediteranskopontski
198	<i>Ornithogalum montanum</i> Cyr.	G	južnoevropski
199	<i>Ornithogalum tenuifolium</i> Guss.	G	centralnoevropski
200	<i>Ornithogalum umbellatum</i> L.	G	evropskomediteranski
201	<i>Orobancha crenata</i> Forss.	T	evropskomediteranski

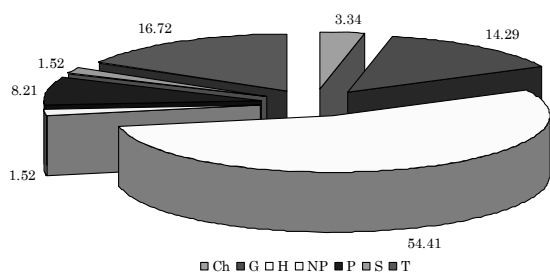
202	<i>Paeonia decora</i> Anders.	H	pontski
203	<i>Parietaria officinalis</i> L.	H	srednjeevropskomediterranskosubmediteranski
204	<i>Pedicularis comosa</i> L.	H	jugoistočnoevropski
205	<i>Petrorhagia saxifraga</i> (L.) Link	H	submediteranski
206	<i>Phleum montanum</i> C. Koch.	H	istočnomediterranski
207	<i>Physalis alkekengi</i> L.	H	evroazijski
208	<i>Physalis alkekengi</i> L.	H	evroazijski
209	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	H	evropskokavkaski
210	<i>Plantago lanceolata</i> L.	H	evroazijski
211	<i>Plantago major</i> L.	H	kosmopolitski
212	<i>Plantago media</i> L.	H	evroazijski
213	<i>Poa bulbosa</i> L.	H	subsrednjeevropski
214	<i>Poa nemoralis</i> L.	H	evroazijski
215	<i>Polygala major</i> Jacq.	H	pontskosubmediteranski
216	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	G	evroazijski
217	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	G	pontskomediterranski
218	<i>Polygonum hydropiper</i> L.	T	evroazijski
219	<i>Polypodium vulgare</i> L.	G	subcirkumpolarni
220	<i>Potentilla arenaria</i> Borkh.	H	pontski
221	<i>Potentilla detomasii</i> Ten.	H	endemit
222	<i>Potentilla hirta</i> L.	H	pontskosubmediteranski
223	<i>Potentilla micrantha</i> Ram. et DC.	H	evropski
224	<i>Potentilla reptans</i> L.	H	evropski
225	<i>Primula elatior</i> (L.) Grufb.	H	evroazijski
226	<i>Primula vulgaris</i> Hudson	H	evropskokavkaski
227	<i>Prunella laciniata</i> L.	H	pontskosubmediteranski
228	<i>Prunella vulgaris</i> L.	H	subevropski
229	<i>Prunus mahaleb</i> L.	P	južnoevropskopontski
230	<i>Prunus spinosa</i> L.	P	evropskomediterranskozapadnoazijski
231	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	H	srednjeevropski
232	<i>Pulmonaria rubra</i> Schott.	H	subbalkanski
233	<i>Pulsatilla montana</i> (Hoppe) Reich	H	subbalkanski
234	<i>Pulsatilla vulgaris</i> Mill. ssp. <i>grandis</i> Wend. (Zamels)	H	subpontski
235	<i>Quercus cerris</i> L.	P	istočnosubmediteranski
236	<i>Quercus frainetto</i>	P	istočnosubmediteranski
237	<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.	P	srednjeevropski
238	<i>Quercus pubescens</i> Willd.	P	istočnosubmediteranski
239	<i>Quercus virgiliana</i> Ten.	P	južnoevropski
240	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	H	Evropskosibirski
241	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	G	subsrednjeevropski
242	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	H	subpontski
243	<i>Rhinanthus rumelicus</i> Vel.	T	subsrednjbalkanski
244	<i>Rosa spinosissima</i> L.	NP	srednjeevropskomediterranski
245	<i>Rubus caesius</i> L.	NP	evroazijski
246	<i>Rubus fruticosus</i> L.	NP	srednjeevropski
247	<i>Rubus hirtus</i> W. et K.	NP	srednjeevropski
248	<i>Rubus plicatus</i> Weih et Nees.	NP	centralnoevropski
249	<i>Rumex patientia</i> L.	H	istočnoevropski
250	<i>Ruscus aculeatus</i> L.	G/Ch	evropskomediterranski
251	<i>Salvia glutinosa</i> L.	H	srednjeevropskomediterranskipontskoorientalni
252	<i>Salvia pratensis</i> L.	H	evropskomediterranski
253	<i>Salvia sclarea</i> L.	H	evropskomediterranski
254	<i>Sambucus ebulus</i> L.	G/H	subpontskosubmediteranski
255	<i>Sanguisorba minor</i> Scop.	H	subevroazijski
256	<i>Saponaria officinalis</i> L.	H	evroazijski
257	<i>Satureja kitaibelii</i> Weirzb. ex Heuff.	H	mezijski
258	<i>Saxifraga rotundifolia</i> L.	H	južnoevropskopontskianatojjskokarpatski
259	<i>Scilla bifolia</i> L.	G	submediteranskozapadnopontski
260	<i>Scolopendrium vulgare</i> Smith.	H	cirkumborealni
261	<i>Scorzonera hispanica</i> L.	H	srednjeevropski
262	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	H	evroazijskodisjunktan
263	<i>Scutellaria columnae</i> All.	H	mediteranski
264	<i>Sedum acre</i> L.	H	evroazijski
265	<i>Sedum ochroleucum</i> Chaix	H	istočnosubmediteranski
266	<i>Sedum sartorianum</i> Boiss.	H	submezijskosubpanonski
267	<i>Sedum telephyum</i> (L.) Krock.	H	evroazijski
268	<i>Senecio procerus</i> (Guss.) Vel.	H	balkanski
269	<i>Seseli rigidum</i> W. K.	H	subbalkanski
270	<i>Sesleria latifolia</i> (Adam.) Deg.	H	istočnomezijski
271	<i>Sesleria rigida</i> Heuff.	H	mezijskokarpatski
272	<i>Sherardia arvensis</i> L.	T	evropskomediterranski
273	<i>Sideritis montana</i> L.	T	pontskocentralnoazijski

274	<i>Silene alba</i> (Mill.) Krause.	H	evroazijski
275	<i>Silene alba</i> (Mill.) Krause.	T/H	evroazijski
276	<i>Silene buplerioides</i> Charter et Walters	H	pontskopanonski
277	<i>Silene coronaria</i> (L.) Desr.	H	pontskokarpatski
278	<i>Silene flavescens</i> W. et K.	H	južnopontski
279	<i>Silene nemoralis</i> W. et K.	H	evroazijski
280	<i>Silene otites</i> (L.) Wibch.	H	submezijijski
281	<i>Silene viridiflora</i> L.	H	evripskosibirski
282	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	T	subevropski
283	<i>Sisymbrium sophia</i> L.	T	mediteranskoorijentalnoturkest.sentralnosibirskoevropski
284	<i>Smyrnum perfoliatum</i> L.	G/H	evropskomediteranski
285	<i>Solanum nigrum</i> L.	T	kosmopolitski
286	<i>Sorbus aria</i> (L.) Crantz.	P	paleotrop.
287	<i>Stachys germanica</i> L.	H	evropski
288	<i>Stachys recta</i> L.	H	subpontski
289	<i>Stachys sylvatica</i> L.	H	evropskomediteranskozapadnoazijski
290	<i>Stellaria holostea</i> L.	H	evroazijski
291	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	H	kosmopolitski
292	<i>Sternbergia calchiciflora</i> W. et K.	G	pontskosubmediteranski
293	<i>Syringa vulgaris</i> L.	Ch	južnoevropski endemorelikt
294	<i>Tamus communis</i> L.	S	atlanskomediteranski
295	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	H	evroazijski
296	<i>Taraxacum officinale</i> Web.	H	evroazijski
297	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	Ch	subpontskosubmediteranski
298	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	H	centralnoevropski
299	<i>Thalictrum minus</i> L.	H	evropski
300	<i>Thesium dollineri</i> Murb.	H	atlanskosubmediteranski
301	<i>Thlaspi perfoliatum</i> L.	T	subsrednjeevropski
302	<i>Tragopogon pterodes</i> Panč.	T	endemit
303	<i>Trifolium alpestre</i> L.	H	subsrednjeevropski
304	<i>Trifolium medium</i> Huds. var. <i>balcanicum</i>	H	subsrednjeevropski
305	<i>Trinia glauca</i> (L.) Dumort	H	južnoistočnoevropski
306	<i>Tussilago farfara</i> L.	H	subevropski
307	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	P	borealnomediteranski
308	<i>Urtica dioica</i> L.	H	evropski
309	<i>Valerianella coronata</i> (L.) DC.	T	submediteranski
310	<i>Veratrum nigrum</i> L.	G	alpskosubmediteranskojužnosarmatski
311	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	H	evropskosubmediteranski
312	<i>Verbascum shaxii</i> Vill.	H	balkanskopontski
313	<i>Verbena officinalis</i> L.	T	kosmopolitski
314	<i>Veronica agrestis</i> L.	T	evropski
315	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	H	subsrednjeevropski
316	<i>Veronica hederifolia</i> L.	T	evroazijskomediteranski
317	<i>Veronica officinalis</i> L.	H	evroazijski
318	<i>Veronica teucrium</i> L.	H	centralnoevropskoistočnoevropski
319	<i>Viburnum lantana</i> L.	P	evroazijski
320	<i>Vicia grandiflora</i> Scop.	H	pontskomediteranski
321	<i>Viola alba</i> Besser.	H	submediteranski
322	<i>Viola arvensis</i> Murr.	T	kosmopolitski
323	<i>Viola elatior</i> Fries	H	evropskozapadnoazijski
324	<i>Viola hirta</i> L.	H	evropski
325	<i>Viola kitaibeliana</i> Shultes	T	evropskokavkaski
326	<i>Viola odorata</i> L.	H	evropskomediteranski
327	<i>Viola sylvestris</i> L.	H	evropski
328	<i>Viscaria atropurpurea</i> (Griseb) Stoj.	H	kosmopolitski
329	<i>Waldsteinia geoides</i> Willd.	H	karpatskobalkanski endemit

Analiza životnih formi. Analizom životnih formi može se videti zastupljenost sedam osnovnih tipova (**tab. 2, sl. 1**). Među njima dominiraju hemikriptofiti kojih u flori vaskularnih biljaka Leskovika ima 179 vrsta ili 54.41 %. Ostalih 45.90 % pripada drugim životnim oblicima među kojima su najbrojnije terofite 55 (16.72 %), geofite 47 (14.29 %), fanerofite 27 (8.21 %), a slede hamefite 11 (3.34 %) i skanderoofite i nanopaneroofite sa po 5 vrsta (1.52 %).

Tabela 2. Prikaz osnovnih životnih formi u flori Leskovika

Životni oblik	Oznaka	Broj	%
Phaenorophyta	P	27	8.21
Nanophaenorophyta	NP	5	1.52
Chamaephyta	Ch	11	3.34
Hemicriptophyta	H	179	54.41
Geophyta	G	47	14.29
Scandentophyta	S	5	1.52
Terophyta	T	55	16.72
Ukupno:		329	100.00

Slika 1. Zastupljenost osnovnih životnih oblika u flori Leskovika

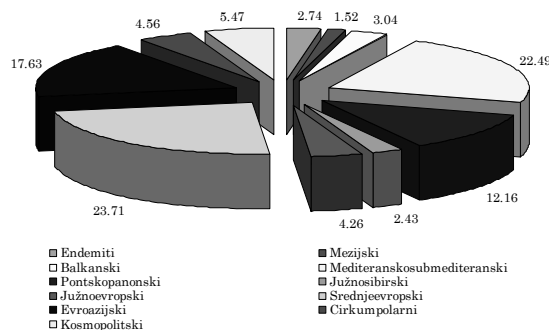
Analiza flornih elemenata. Fitogeografskom analizom flore vaskularnih biljaka utvrđeno je 11 osnovnih areal-tipova kojima se priključuju i endemične i reliktnne vrste istraživane oblasti (Tabela 3.). Analizom areal-spektra flore Leskovika vidi se da većina flore pripada srednjeevropskom areal-tipu koji obuhvata 78 vrsta ili 23.71 %. Drugo mesto pripada mediteransko-submediteranskom areal tipu sa 74 (22.49%) vrste, a zatim slede: evroazijski sa 58 (17.63%), pontskopanonski sa 40 (12.16%), cirkumpolarni sa 15 (4.56%), južnoevropski 14 (4.26%) i južnosibirski 8 (2.43%). Od biljaka užeg rasprostranjenja na Leskoviku su prisutni: subbalkanski 11, mezijski 5 i endemiti 8. Broj vrsta toplijih predela iznosi 138, hladnih 173 i kosmopolita 18.

Tabela 3. Zastupljenost osnovnih areal-tipova u flori Leskovika

Florni element	Broj	%
Endemiti	9	2.74
Mezijski	5	1.52
Balkanski	10	3.04
Mediteranskosubmediteranski	74	22.49
Pontskopanonski	40	12.16
Južnosibirski	8	2.43
Južnoevropski	14	4.26
Srednjeevropski	78	23.71
Evroazijski	58	17.63
Cirkumpolarni	15	4.56
Kosmopolitski	18	5.47
Ukupno:	329	100.00

Na osnovu svega može se zaključiti da su elementi hladnijih zastupljeniji od flornih elemenata toplijih predela.

Od **endemičnih biljaka** ovde su prisutni: *Acanthus balcanicus*, *Centaurea nyssana*, *Crocus adamii*, *Eryngium serbicum*, *Hypericum boissieri*, *Potentilla detomasii*, *Tragopogon pterodes*, *Fagus moesiaca* i *Waldsteinia geoides* uglavnom balkanski odnosno mezijski endemiti.

Slika 1. Zastupljenost osnovnih flornih elemenata u flori Leskovika

Tabela 4. Uporedi prikaz životnih oblika Leskovika, Srbije i umerenog pojasa

Lokalitet	P	Ch	H	G	T
Leskovik	8.21	3.34	54.10	14.59	16.72
Srbija	6.50	9.80	46.80	14.00	18.55
Umeren pojas	8.33	4.83	50.50	20.67	15.67

Zaključci

Istraživanjem flore Leskovika zabeležili smo prisustvo 329 biljnih vrsta. Analizom areal-tipova utvrđeno je da dominiraju: srednjeevropski 78 (23.71 %) i mediteransko-submediteranski sa 74 (22.49%) biljnih vrsta.

Pregledom životnih formi utvrđeno je da dominiraju hemikriptofite 54.10 %, a slede terofite 16.72 %, geofite 14.59 %, fanerofite 8.21 %, hamefite 3.34 %, i nanofanerofite i skandertofite 1.52 %.

Ovom prilikom evidentirana su osam endemita: *Acanthus balcanicus*, *Centaurea nyssana*, *Crocus adamii*, *Eryngium serbicum*, *Hypericum boissieri*, *Potentilla detomasii*, *Tragopogon pterodes*, *Fagus moesiaca* i *Waldsteinia geoides*.

Literatura

- Велчев, В. (ед.) (1989): Флора на НР България X. БАН София.
- Gajić, M. (1984): Florni elementi SR Srbije. Iz Sarić, M. (ed.): Vegetacija SR Srbije. SANU, Posebna izdanja, Beograd.
- Diklić, N. (1984): Životne forme biljnih vrsta i biološki spektar flore SR Srbije. Iz: Sarić, M. (ed.): Vegetacija SR Srbije, I, str. 291-316.- SANU, Posebna izdanja, Beograd.
- Diklić, N. (1962): Prilog poznavanja šumskih i livadskih fitocenoza Ozrena, Device i Leskovika kod Sokobanje, Glasnik Prirodnačkog muzeja, Serija B, Knjiga 18, Beograd.

- Јорданов, Д. (ед.) (1963): Флора на НР Бугарија I-IX. БАН Софија.
- Josifović, M. (ed.) (1970-1977): Flora SR Srbije, I-IX. SANU. Beograd.
- Sarić, M. (ed.) (1986): Flora SR Srbije, X. SANU. Beograd.
- Sarić, M. (ed.) (1992): Flora Srbije, I (2. izd.). SANU. Beograd.
- Stevanović, V. (1992): Florističke podela teritorije Srbije sa pregledom viših horiona i odgovarajućih flornih elemanata. Iz: Sarić, M. (ed.): Vegetacija SR Srbije, I, (2. izdanje). SANU, Posebna izdanja, Beograd. str. 49-70.
- Stevanović, V. (1992a): Klasifikacija životnih formi flore Srbije. Iz: Sarić, M. (ed.): Vegetacija SR Srbije, I, (2. izdanje). SANU, Posebna izdanja, Beograd. str. 37-49.
- Tutin et al. (1964-1980): Flora Europaea. London
- Hayek, A. (1924-1933): Prodrömus Florae Peninsulae Balkanicae. Verlag des Repertoriums. Berlin.